

AT LEVE
I HARMONI MED NATUREN
LIVING
IN HARMONY WITH NATURE

Keld Jensen

Nr. 27, juli 2024

No. 27, July 2024

At leve i harmoni med naturen

Vores forfædre etablerede et større landbrugsområde, hvor der en gang lå tre store, smukke søer. Dræningen gjorde søbunden egnet til at dyrke marker og som græsarealer for kvæg. Naturen blev trængt tilbage.

Mange naturelskere drømte om at få genskabt de store søer midt i den store højmose. En dag blev drømmen en realitet. Den første sø, Toftesøen, blev genetableret. Naturen vendte tilbage, og søen blev hjemsted for tusindvis af fugle, herunder Danmarks største skarve koloni. De store ørne vendte også tilbage. Ofte kunne fugleelskerne iagttage dem i birketræerne rundt om den genskabte sø.

De økonomiske rammebetingelser for både landbruget og for spagnumproduktionen i den store højmose forandredes, og pludselig var der mulighed for at starte en af de største naturgenopretninger, som vi har set her i landet.

For få år siden begyndte overvejelser om at genskabe den næste sø, Birkesøen. Størstedelen af den tørlagte Birkesø var blev hjemsted for store græsområder, hvor heste levede i en større flok sommeren over. Efter en fase med planlægning gik anlægsarbejdet i gang. De kanaler, der førhen ledte vandet væk fra søen, blev lukket. I løbet af nogle måneder begyndte vandet at stige, og det, der virkede som en uopnåelig drøm for det lokale naturelskere, begyndte at tage form. I takt med at vandet steg begyndte dyrelivet at vende tilbage.

I dag er Birkesøen en kæmpemæssig, lavvandet sø, med et stort varieret dyreliv. De små øer er nu fugleldoradoer. Kronhjortene græsser i kanten af sivområderne, og odderne har efterhånden etableret en større bestand. Padder og fisk gjorde det til et næsten udtømmeligt fødekammer for fiskehejren, skestorken og sølvhejren.

I dag er det et yndet sted for lokale og for turister. Ved søens bred betragtes det rige dyreliv, og her kan familier finde ro og fred til at nyde naturens mærkværdigheder og skønhed.

Hele Lille Vildmose er nu et fredet naturområde, og der er også etableret naturgenopretning i resten af den store højmose. Lille Vildmose er i dag et symbol på, hvordan vi kan håbe, at vores land lever op til de internationale mål for naturgenopretning i det hidtil så landbrugsdominerede danske landskab.

Naturgenopretning kræver en fortsat tilpasning af besøg og især trafik, men vi kan håbe, at Lille Vildmose i den nærmeste fremtid bliver et bevis for, hvad der kan opnås, når vi mennesker beslutter at leve i harmoni med naturen.

Living in harmony with Nature

Our ancestors established a large agricultural area where once there were three large, beautiful lakes. The drainage made the lakebed suitable for cultivating fields and as grazing areas for cattle. Nature was pushed back.

Many nature lovers dreamed of restoring the large lakes in the middle of the great raised bog. One day, the dream became a reality. The first lake, Toftesøen, was re-established. Nature returned, and the lake became home to thousands of birds, including Denmark's largest cormorant colony. The great eagles also returned. Often, bird watchers could observe them in the birch trees around the restored lake.

The economic conditions for both agriculture and peat production in the large, raised bog changed, and suddenly there was an opportunity to start one of the largest nature restoration projects we have seen in this country.

A few years ago, considerations began about restoring the next lake, Birkesøen. Most of the drained Birkesø had become home to large grass areas where horses lived in a larger herd throughout the summer. After a phase of planning, construction work began. The channels that previously led water away from the lake were closed. Within a few months, the water began to rise, and what seemed like an unattainable dream for local nature lovers began to take shape. As the water rose, wildlife began to return.

Today, Birkesøen is a huge, shallow lake with a large and varied wildlife. The small islands are now bird paradises. Red deer graze at the edge of the reed areas, and otters have gradually established a larger population. Amphibians and fish have made it an almost inexhaustible food source for the heron, spoonbill, and great egret.

Today, it is a favourite spot for locals and tourists. At the lake's edge, the rich wildlife is observed, and here families can find peace and tranquility to enjoy nature's wonders and beauty.

All of Lille Vildmose is now a protected nature area, and nature restoration has also been established in the rest of the large, raised bog. Lille Vildmose is today a symbol of how we can hope that our country meets the international goals for nature restoration in the previously agriculture-dominated Danish landscape.

Nature restoration requires a continuous adjustment of visits and especially traffic, but we can hope that Lille Vildmose will soon become proof of what can be achieved when we humans decide to live in harmony with nature.

Styrelsen for Dataforsyning & Infrastruktur, Ortofoto 2008

Lille Vildmose, Birkesø-området før genopretning, 2008

The bog, Lille Vildmose, the lake Birkesø before restoration, 2008

Lille Vildmose, Birkesøen genoprettet, 2023

The bog, Lille Vildmose, the lake Birkesøen restored, 2023

Lille Vildmose, juli 2007

The bog, Lille Vildmose, July 2007

Lille Vildmose, juli 2009

The bog, Lille Vildmose, July 2009

Lille Vildmose, juli 2005

The bog, Lille Vildmose, July 2005

Lille Vildmose, juli 2005

The bog, Lille Vildmose, July 2005

Lille Vildmose, juli 2005

The bog, Lille Vildmose, July 2005

Lille Vildmose, juli 2009

The bog, Lille Vildmose, July 2009

Lille Vildmose, juli 2010

The bog, Lille Vildmose, July 2010

Lille Vildmose, juli 2009

The bog, Lille Vildmose, July 2009

Lille Vildmose, juli 2007

The bog, Lille Vildmose, July 2007

Lille Vildmose, juli 2008

The bog, Lille Vildmose, July 2008

KOLOFON

Ugens foto: At leve i harmoni med naturen
Af Keld Jensen

PDF Version 1
Oprindeligt publiceret juli 2024

Alle billeder og tekst © 2024 Keld Jensen

COLOPHON

Photo of the week: Living in harmony with Nature
By Keld Jensen

PDF Version 1
Originally Published July 2024

All images and text © 2024 Keld Jensen